

**T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI**

Sayı : 84832410-610-[7/39045] 274

06 Mart 2014 16400

Konu : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18/02/2014 tarihli ve 43452547-120.00-165163 sayılı yazıları.

İlgi'de kayıtlı yazıları ekinde yer alan Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/39045 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ilişikte sunulmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Nihat ZEYBEKCI
Bakan

EK:

1- Cevap yazısı (3 sayfa)

Ankara Milletvekili Sayın Özcan YENİÇERİ tarafından verilen 7/39045 sayılı yazılı soru önergesine ilişkin sorular ve cevaplar:

Sorular:

- 1) 2014 yılı Ocak ayı itibarı ile Türkiye otomotiv sanayinin dış pazarlara açılımının desteklenmesi adına yürütülmekte olan çalışma ile projeler var mıdır? Varsa bunlar hangileridir ve ne aşamadaştır?
- 2) 2014 yılı Ocak ayı itibarı ile kamu alımlarında ve kiralamalarında yerli araç kullanımının özendirilmesi ve standart hale getirilmesi adına yürütülmekte olan çalışma ile projeler var mıdır? Varsa bunlar hangileridir ve ne aşamadaştır?

Cevaplar:

Türkiye Otomotiv Sanayi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2011-2014)", 2/5/2011 tarih ve 2011/10 sayılı Yüksek Planlama Kurulu kararıyla onaylanarak uygulamaya girmiştir. Söz konusu Eylem Planının "2.7 Girdi Tedarik Stratejisi kapsamında yapılan çalışmalarla işbirliği ve koordinasyon sağlanacaktır" eylem maddesi kapsamında, Bakanlığım, "İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar" arasında yer almaktadır. Diğer taraftan, "Girdi Tedarik Stratejisi (GİTES) ve Eylem Planı" kapsamında bulunan "Hedef-2 Yan Sanayi Yetkinliğinin Küresel Ölçek Seviyesine Yükseltilmesi" başlığı altında yer alan "2.2 Yan sanayi firmalarının küresel tedarik ağına girmelerini kolaylaştıracak/sağlayacak yurt dışı firmaların satın alınmasını ve ortaklık oluşturulmasını özendirici mekanizmalar geliştirilecektir." eylem maddesi kapsamında, Bakanlığım "Sorumlu Kuruluş" olarak yer almaktadır. Söz konusu eylem maddesinde belirtilen amaç kapsamında, yurt dışı yatırım alanında ortaya konulabilecek özendirici mekanizmaların tespitine yönelik olarak sektör toplantıları sürdürülmektedir.

Bunun dışında Bakanlığım, aralarında otomotiv sektöründe faaliyet gösteren firmalarımızın da bulunduğu, şirketlerimizin yurt dışı pazarlarda daha aktif ve güçlü faaliyet göstermesini teminen çeşitli destekler sağlamaktadır.

Bu kapsamda, 97/5 sayılı "Çevre Maliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ" uyarınca şirketlerin akredite edilmiş kurum ve/veya kuruluşlardan alacakları kalite, çevre belgeleri ile can ve mal emniyeti ile güvenliğini gösterir işaretler ve belgelendirme işlemleriyle ilgili harcamaları desteklenmektedir.

Ayrıca 2011/1 sayılı "Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ" kapsamında;

- Şirketlerin ürünleri ve/veya sektörleriyle ilgili olarak gerçekleştirilen pazar araştırması projelerine ilişkin giderleri,
- Şirketlerin ve işbirliği kuruluşlarının yurt dışına yönelik pazarlama stratejileri ve eylem planlarının oluşturulabilmesi amacıyla Bakanlığımca uygun görülen pazar araştırması hizmeti veren kurum ve/veya kuruluşlardan satın alacakları pazar araştırması raporları ve istatistikler vb.'ne ilişkin giderler ile yurtdışı şirket satın alımlarına yönelik uluslararası kuruluşlardan alınacak mali ve hukuki danışmanlık hizmetlerine ilişkin giderleri,
- İşbirliği kuruluşlarının, otomotiv sektöründe faaliyet gösteren ihracatçı birlikleri ve sektör derneklerinin, Bakanlığım koordinasyonunda üyelerine yönelik olarak gerçekleştirecekleri sektörel ticaret heyeti ve alım heyeti programlarına ilişkin giderleri,
- Şirketlerin ürünlerinin yurt dışına yönelik olarak elektronik ortamda pazarlanabilmesi

amacıyla Bakanlığımca uygun görülen ve nihai tüketiciye yönelik olmayan e-ticaret sitelerine üyelik giderleri, belirli oran ve miktarlar çerçevesinde desteklenmektedir.

2013 yılında otomotiv sektöründe 5 adet sektörel ticaret heyeti, 1 adet alım heyeti programı gerçekleştirilmiştir. 2014 yılında 1 adet sektörel ticaret heyeti gerçekleştirilmiş olup 2 adet sektörel ticaret heyeti başvurusu da değerlendirme aşamasındadır. Öte yandan yine 2014 yılı için 3 adet alım heyeti organizasyonu da programa alınmıştır. Sektörel ticaret heyeti ve alım heyeti programlarına ilişkin 2014 yılı faaliyetlerinin yıl içerisinde daha da artması beklenmektedir.

2010/8 Sayılı Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ çerçevesinde ise şirketlerin uluslararası pazarlarda rekabet gücünü arttırmaya yönelik eğitim ve danışmanlık giderleri ile işbirliği kuruluşlarının Bakanlığımca uygun görülen proje bazlı giderleri ve Bakanlık tarafından şirketlerin ve işbirliği kuruluşlarının kapasitesinin geliştirilmesine yönelik gerçekleştirilecek faaliyetlere ilişkin giderler belirli oran ve miktarlar çerçevesinde desteklenmektedir. Anılan Tebliğ kapsamında halen otomotiv ana ve yan sanayi sektörlerinde 4 adet proje yürütülmekte olup, 1 proje ise tamamlanmıştır.

2009/5 sayılı Yurt Dışında Gerçekleştirilen Fuar Katılımlarının Desteklenmesine İlişkin Tebliğ kapsamında ise ülkemizde yerleşik şirket, kurum veya kuruluş ile üretici/imalatçı organizasyonlarının yurt dışı fuarlara iştiraklerine ve sektörel nitelikteki uluslararası fuarlara bireysel katılımlarına ilişkin harcamaları belirli miktar ve oranlar çerçevesinde desteklenmektedir. 2013 yılında 15 adet otomotiv fuarına milli düzeyde katılım sağlanırken, 2014 yılı programında hâlihazırda 11 adet otomotiv fuarına milli düzeyde katılım beklenmektedir. Otomotiv ana ve yan sanayi sektörlerinin yer aldığı 87 adet uluslararası fuar 2014 yılında Desteklenecek Yurtdışı Bireysel Fuarlar listesinde yer almaktadır. 2014 yılına ilişkin desteklenecek fuar sayısının yıl içinde artması beklenmektedir.

Yurt Dışı Birim, Marka ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ çerçevesinde Türkiye’de sınai ve/veya ticari faaliyet gösteren şirketler ile işbirliği kuruluşları üyelerinin ürünlerinin pazarlama ve tanıtımının yapılmasını sağlamak, bu çerçevede yurt dışında gerçekleştirilen tanıtım, marka tescil giderleri ile yurt dışında mal ticareti yapmak amacıyla açılan birimlerle ilgili kira giderlerinin bir kısmı desteklenmektedir.

Ayrıca, Türk Ürünlerinin Yurtdışında Markalaşması, Türk Malı İmajının Yerleştirilmesi ve Turquality®’nin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ çerçevesinde, aralarında otomotiv sektöründe faaliyet gösteren firmaların da bulunduğu şirketlerimiz ve markaları bu hedefe yönelik olarak öncelikli hedef pazarları olan ülkelerde marka bilinirliği ve pazar payının artırılması amacıyla kapsamlı biçimde desteklenmektedir. Halen 15 adet otomotiv ana ve yan sanayi firması, Marka ve Turquality® destek kapsamında bulunmaktadır.

Söz konusu destek programlarının yanı sıra otomotiv sektöründe ortaya çıkabilecek uluslararası işbirliği imkânları ve yeni iş fırsatları Bakanlığımca yakından takip edilmekte, otomotiv sektörümüze gerekli destek sağlanmaya çalışılmaktadır.

Bu çalışmalara ek olarak, AB’nin Ortak Ticaret Politikasına paralel şekilde; otomotiv de dâhil olmak üzere tüm sektörlerde ihracatçılarımızın dış pazarlarda AB ile eşit koşullarda rekabet edebilmesi ve yeni pazar açılımları sağlanmasını teminen üçüncü ülkelerle Serbest Ticaret Anlaşmaları (STA) akdetmektedir.

Bugüne kadar, AB üyelikleri nedeniyle STA’ları feshedilen 11 adet Merkezi ve Doğu Avrupa ülkesi hariç, 19 ülke ile STA imzalanmıştır (EFTA, İsrail, Makedonya, Bosna ve

Hersek, Filistin, Tunus, Fas, Suriye¹, Mısır, Arnavutluk, Gürcistan, Karadağ, Sırbistan, Şili, Ürdün, Lübnan, Morityus, Güney Kore ve Kosova). Söz konusu STA'lerden Lübnan ve Kosova dışındaki 17 ülke ile STA'larımız hâlihazırda yürürlükte olup, Lübnan STA'sı Lübnan tarafının, Kosova STA'sı ise her iki tarafın iç onay süreçlerinin tamamlanmasını müteakip yürürlüğe girecektir.

Bahse konu STA'larımızda, otomotiv ürünlerine ilişkin vergiler belirli bir süre sonunda sıfırlanmakta, böylelikle karşılıklı pazara giriş avantajı yaratılmaktadır. 2012 yılı itibarıyla otomotiv sanayi ürünlerinde STA ülkelerine yapılan ihracatımız, bu ürünlerdeki genel ihracatımız içinde %7,3'lük bir paya sahiptir. Ayrıca, 2013 yılında STA ortaklarımıza gerçekleştirilen otomotiv ihracatımız bir önceki yıla göre %33 artarak 1,6 milyar dolar seviyesine yükselmiş olup, aynı dönemde STA ortaklarımızdan gerçekleştirilen otomotiv ithalatı bir önceki yıla göre %1 artarak 1,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Öte yandan, AB'nin STA akdettiği diğer ülkelerle STA akdedilmesine yönelik çabalar yoğun bir şekilde sürdürülmektedir. Bu çerçevede, 14 ülke/ülke grubu (Ukrayna, Kolombiya, Ekvator, Meksika, Japonya, Singapur, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Kamerun, Seyşeller, Körfez İşbirliği Konseyi², Libya, MERCOSUR, Faroe Adaları ve Peru) ile hâlihazırda STA müzakereleri devam etmekte olup, 10 ülke/ülke grubu (ABD, Kanada, Tayland, Hindistan, Endonezya, Vietnam, Orta Amerika Topluluğu, Afrika Karayip Pasifik Ülkeleri, Cezayir ve Güney Afrika Cumhuriyeti) nezdinde de STA müzakerelerine başlama girişiminde bulunulmuştur.

Ayrıca, AB ile STA imzalayan ancak ülkemiz ile bu tür bir anlaşma imzalamaktan imtina eden ülkeler menşeli eşyanın öncelikle AB'de serbest dolaşıma girmesi sağlanarak, AB üyesi ülkeler üzerinden A.TR belgesi eşliğinde Türkiye'ye ithalatının gerçekleştirildiğinin saptanması ve bu durumun sanayimiz için sıkıntı yarattığının tespiti durumunda; söz konusu trafik sapmasının engellenmesini teminen telafi edici vergi uygulamasına gidilebilmektedir.

Bu çerçevede, somut ve güncel veriler üzerinden yapılan incelemeler sonucunda; Meksika menşeli binek otomobillerin büyük ölçüde AB üzerinden Türkiye'ye ithal edildiği tespit edilmiş; bu kapsamda 28/07/2011 tarihinde yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile Avrupa Birliği'ne üye ülkeler üzerinden ithal edilen Meksika menşeli bazı binek otomobillerine yönelik olarak %10 düzeyinde ek mali yükümlülük uygulanması karara bağlanmıştır.

Diğer taraftan, Meksika ile 2013 yılında gerçekleştirilen yoğun görüşmeler sonrasında, söz konusu ülke ile 2014 yılı Mart ayında STA müzakerelerine başlanması hususunda görüş birliğine varılmıştır. Ülkemizde otomotiv sektörü gerek AB ile gümrük birliği ilişkimiz dolayısıyla gerekse ülkemiz tarafından 3. ülkelerle akdedilen STA'lar neticesinde birçok ülkede tercihli pazara giriş imkânlarından yararlanmaktadır. Bunun yanı sıra akdedilmesi hedeflenen STA'ların müzakere süreçlerinde otomotiv sektöründe taviz alınması hususunda çalışmalar yürütülmeye devam etmektedir.

¹ Türkiye ile Suriye Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Ortaklık Anlaşması 6 Aralık 2011 tarihinde askıya alınmıştır.

² Körfez İşbirliği Konseyi tüm ülkelerle yürüttüğü STA müzakerelerini askıya almıştır.